

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Posudek vedoucího dizertační práce

Název dizertační práce: Variabilita tělesného vývoje u dětí s ADHD

Příjmení a jméno doktoranda: Kuželová Hana

Předkládaná práce obsahuje celkem 198 stran.

Hlavní cílem doktorské disertační práce RNDr. Hany Kuželové bylo analyzovat růstové odchylky medikovaných a nemedikovaných dětí s ADHD od populační normy. Dílčí otázkou práce bylo, zda jedním z faktorů, eventuálně zjištěných rozdílů, mohou být specifické stravovací návyky, resp. specifický životní styl této skupiny.

Teoretická část podává v deseti kapitolách komplexní pohled na vývojovou variabilitu dětí s ADHD. Úvodní kapitola se věnuje vývoji pojmu ADHD, diagnostice, včetně diferenciální diagnostiky, a etiologii poruchy. Dále následují kapitoly, které podávají souhrnný pohled na biologickou variabilitu ADHD, z hlediska neurobiologie a endokrinní aktivity. Následuje kapitola věnována genetické variabilitě ADHD, popisující hlavní kandidátní geny. Další kapitolou je variabilita tělesného vývoje u ADHD, která shrnuje hlavní poznatky o změnách v tělesném vývoji dětí s ADHD a podává přehled studií zabývajících se touto problematikou. Teoretická část pokračuje kapitolou o variabilitě psychického vývoje a dále je zde zmíněna i variabilita ve stravovacích návycích u ADHD. Tato problematika dosud není v odborné literatuře dostatečně popsána. Dále jsou uvedeny též informace o možnostech léčby. Autorka se kromě popisu možných forem léčby zabývá také variabilitou v odpovědi na léčbu. Teoretická část je zakončena kapitolou „ADHD jako kontroverze“, což je v současné době rovněž aktuální téma. Teoretická část představuje velmi systematický souhrn problematiky variability vývoje ADHD založený na aktuální odborné literatuře. V kontextu základního tématu práce je teoretická část velmi vhodným doplněním jinak relativně dílčí otázky v oblasti problematiky ADHD.

Empirická část představuje původní výzkumnou práci autorky, která se skládá ze dvou nezávislých studií. První studie byla zaměřena na srovnání antropometrických charakteristik u dětí s ADHD. Zde autorka podrobila komplexnímu antropometrickému měření celkem 218 dětí ve věku 6-10 s diagnózou ADHD (s medikací i bez medikace), vzorek zahrnoval i kontrolní skupinu dětí bez psychiatrické zátěže. Druhá studie byla zaměřena na analýzu stravovacích návyků a pohybové aktivity u dětí s ADHD. Opět ve srovnání s kontrolní skupinou. Tato studie zahrnovala 65 dětí s ADHD a 100 dětí v kontrolní skupině. Děti byly opět ve věku 6-10 let.

Empirická část kromě samotných výsledků obsahuje podrobně popsaná metodologická východiska, použité metody, metody výběru a organizace sběru dat. V závěru je uvedena tématu odpovídající diskuse a shrnutí celkových výsledků.

Práce je zpracovaná s velkou pečlivostí a to jak z hlediska formálního, tak obsahového. V kontextu aktuální odborné literatury lze jednoznačně konstatovat, že doktorská disertační práce RNDr. Hany Kuželové přináší nové informace o variabilitě vývoje dětí s ADHD, které jsou využitelné jak v dalším výzkumu, tak klinické praxi.

Výsledky práce byly publikovány celkem v 6 časopisech s IF, z čehož ve 2 případech je Dr. Kuželová hlavní autorkou. Během studia autorka vykazala další 6 publikací s IF mimo téma disertační práce a dalších 26 publikací v odborných publikacích. Podstatou informací je též, že práce studentky pouze za dobu studia dosáhly ve WOS 19 citací. V databázi Scopus pak počtu 36 citací (bez autocitací).

Práci studentky během studia hodnotím jako velmi samostatnou a tvůrčí, s vysokou úrovní odbornosti.

Na základě předložené doktorské disertační práce i odborných výsledků s ní spojených konstatuji, že studentka splnila z odborného hlediska všechny náležitosti k udělení titulu Ph.D.

Práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 11. 2. 2013

PhDr. et PhDr. Radek Ptáček, Ph.D, MBA
Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

